

Discurs de Núria de Gispert i Català amb motiu del trentè aniversari de la Sindicatura de Comptes de Catalunya

Palau del Parlament, 2 de juny de 2014

Dedicaré unes paraules de cloenda en aquest acte commemoratiu del trentè aniversari de l'aprovació de la Llei de creació de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, després de les quatre persones que m'han precedit en l'ús de la paraula.

En primer lloc vull dir que fa trenta anys que el legislatiu català va aprovar una llei molt important, per la qual es creava una institució amb la funció de fiscalitzar la gestió econòmica, financera i comptable del sector públic català. Val a dir que tampoc en aquest àmbit el Parlament de Catalunya partia de zero. Podíem recórrer, com a país, a l'Edat mitjana per trobar els antecedents històrics de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, quan al segle XIII l'antecedent del síndic es deia el mestre racional, *magister rationalis*, oficial regi, institucionalitzat l'any 1283 per Pere el Gran i encarregat de controlar les finances i el patrimoni del rei de la Corona d'Aragó.

O bé l'oïdor de Comptes, que encara avui conserva aquest nom, per designar el que fiscalitza els òrgans fiscalitzadors de la Generalitat i també el Parlament de Catalunya, i que va ser instaurat el 1359 amb tasques de fiscalització i supervisió de les finances públiques. No és sobrer destacar que, com la resta de les institucions públiques catalanes, aquestes van quedar abolides el 1716 pel decret de Nova Planta com a conseqüència de la desfeta del 1714.

La Llei 6/1984 va ser elaborada en ponència conjunta, però permetin-me que encara que sigui per respecte i per record, reivindiqui els *parets* d'aquella llei, diputats de la primera legislatura: Antoni Subirà, Raimon Escudé, Lluís Garcia, Matias Vives, Josep Fornas i Alexandre Pedrós. Han vist que són sis diputats, cap diputada. A la primera legislatura van haver-hi set diputades. A la Sindicatura de Comptes, dels 27 síndics, només hi ha hagut tres síndiques, dues en aquesta darrera legislatura. Potser és hora que en aquest organisme també canviem una mica, al Parlament ja ho hem fet, al Parlament, de 135 diputats n'hi ha 56 dones diputades. No reivindico el fet de ser dona, que també, sinó el fet de la complementarietat i en l'àmbit polític això ha estat bastant més fàcil que en l'àmbit privat. Quan Oriol Amat parlava de les empreses, jo d'aquí a pocs dies tinc un dinar amb un organisme que aglutina moltes empreses a Catalunya i penso dir-los, amb molt bones paraules, que la representació femenina és mínima i que és molt important. No només perquè a la universitat treuen molts millors notes, sinó també perquè al costat dels síndics homes, les síndiques segur que faran una molt bona feina i poden veure altres coses que els homes no les han vist o no les veuen.

La llei de la Sindicatura de Comptes va ser aprovada per unanimitat de tots els grups, això va passar sovint en aquella primera legislatura. Va passar amb la llei del Síndic de Greuges, va passar amb la llei del Consell Consultiu, avui Consell de Garanties Estatutàries, i va passar amb algunes lleis molt importants que totes elles, juntament amb la creació d'aquestes institucions, van marcar una etapa en la qual es defensava l'autogovern i per tant l'afirmació de Catalunya com a país. Parlo de la llei de Normalització Lingüística, sorprenentment aprovada per unanimitat; parlo de la llei que crea l'ens públic de la Corporació de Ràdio i Televisió, també aprovada per unanimitat, o la llei de la compilació del dret civil de Catalunya, que és un altre dels pilars dels nostres elements diferenciadors com a poble.

El crec que és bo destacar-ho i que també és cert que tots, en aquell moment, el que tenien era il·lusió. I quan per exemple en Josep Maria Carreras deia que el primer espai que va ocupar la Sindicatura va ser aquí, a les golfes del Parlament, jo recordava que quan l'any 1980 es va crear el Departament de Justícia en el qual jo vaig estar molts anys treballant com a funcionària i també després com a consellera, els primers sis mesos vam estar de rellogats al Col·legi d'Advocats de Barcelona.

Perquè jo crec que els inicis de qualsevol institució, els inicis de la Generalitat, els inicis del Parlament, hi havia una il·lusió que avui no tots els funcionaris tenen. El crec que és bo recordar que quan un treballa amb il·lusió, tinguis més recursos o menys, tot és possible. I que val la pena –i aquí jo crec que és obligació dels que tenim càrrecs de responsabilitat– de transmetre aquesta il·lusió i que encara que estem vivint moments molt difícils en molts aspectes i que tenim a Catalunya moltes persones vulnerables i famílies que viuen malament, crec que malgrat això hem de ser capaços de transmetre il·lusió.

Perquè tenim molts reptes de futur. Han passat trenta-cinc anys en els quals hem fet una Generalitat gran, un país gran, però fa uns anys que estan volent fer-lo més petit, i hem de treballar per mantenir la força d'aquestes institucions i per tirar endavant el país que tots volem. En aquella primera legislatura hi havia un esperit constitucional, fundacional, de consens, per actualitzar l'autogovern després del llarg i dur parèntesi franquista. Aquesta va ser la recepta d'èxit d'aquella primera legislatura a Catalunya, que no és aliena al pacte constitucional que es va fer a escala estatal i que va tenir com un dels màxims garants la figura del rei d'Espanya, i em permetran que avui que hem tingut la notícia de la seva abdicació, li agraim la seva contribució decisiva a la transició democràtica. Els primers anys de la nostra democràcia el paper del rei Joan Carles va ser decisiu, i és bo i jo crec que és de justícia reconèixer-ho.

En una celebració d'aniversari com aquesta, és de justícia també fer homenatge als cinc síndics majors.

Vull destacar també que la Sindicatura de Comptes ha estat una peça clau de la Catalunya institucional, però també vull en aquest sentit encoratjar-vos a seguir en una línia de treball que va començar ara fa trenta anys, però com els temps canvien, crec que ara és molt important revifar alguns aspectes clau. Heu parlat de garantir la transparència, que és sempre necessària, però encara més en un temps de crisi profunda com el que estem vivint i sobretot de crisi de les institucions. Allò de la desafecció política no és una cosa d'un dia, ja fa anys que estem vivint una desafecció política important i jo recordo persones que estan aquí que em parlaven

de l'accés a la informació, de la transparència, del bon govern, i vosaltres avui ho heu recordat. Ja fa almenys tres o quatre anys que des del Parlament de Catalunya i des del Govern s'intenta donar la volta a tota aquesta situació, en lloc de quedar-nos tranquils i satisfets amb el que hem fet o amb el que tenim.

Crec que estem obligats, com a mandataris públics, a treballar a fons en la transparència, a treballar a fons en el bon govern perquè tenim dret nosaltres a fer i a treballar com un bon govern, però a més a més els ciutadans tenen dret a aquest bon govern. I com deia l'Oriol Amat, d'aquí a poc podem tenir unes eleccions o podem tenir una consulta, en la qual els ciutadans donin el seu parer, i s'aproparan a aquells que estan parlant de manera clara, que estan dient que les coses no van bé, però que es farà tot el possible perquè aquest país canviï i millori la seva situació. I jo crec que aquí tots els responsables polítics estem obligats a parlar d'aquesta manera, a ser clars i a defensar les institucions, perquè són les nostres institucions i perquè no les volem perdre, sinó al contrari, volem anar molt més enllà.

I en aquest sentit els vull agrair primer, la seva capacitat de síntesi, perquè han sabut aprofitar el temps que els ha quedat per poder parlar-ne, però sobretot la claredat de la seva exposició. Vull acabar amb aquestes paraules, agraint a tots la feina que fan, desitjant al síndic major i als síndics actuals que treballin amb aquest triple esperit: transparència, bon govern i sobretot tenir els comptes clars per evitar les malfiances cap al poder públic, cap a la política i cap als gestors públics.

I moltes gràcies a tots els que, en un moment o altre, han format part de la Sindicatura de Comptes. Jo crec que el fet de reunir-nos avui aquí i celebrar un trenta aniversari és important perquè ens permet saber de primera mà què ha fet la Sindicatura, i també poder parlar amb tots vostès d'una manera més distesa, quan acabi aquest acte.

Moltes gràcies.

Núria de Gispert i Català és presidenta del Parlament de Catalunya.